

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN AMSTERDAM

Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 3426
Teksttelefoon 020 620 9279
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Bestuursdienst

Sector mec

Team sct

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE AMSTERDAM

Wethouder voor de Financien
De heer G. Dales

Datum 11 december 2003

Geachte heer Dales, beste Geert

In ons College hebben we 28 oktober 2003 besloten de rapportage van de 'operatie financiële decentralisatie geldstromen DMO mgz' voor reactie vrij te geven. Naar verluidt zullen we de diverse reacties en het door ons College nader te bepalen standpunt in januari 2004 bespreken. Ik heb vernomen dat de projectleiding inmiddels reacties heeft ontvangen van DMO, van de Sociale Dienst, van de Dienst Wonen. Daarnaast zijn er ook nog reacties binnengekomen van een aantal externe organisaties. Ik zal er op toezien dat mijn ambtenaren deze reacties doorsturen naar de projectleiding. Ik hecht er aan mijn persoonlijke reactie te geven.

Instemming

Ik kan in principe instemmen met de voorstellen in de rapportage met betrekking tot

- **Algemeen maatschappelijk werk**, geldstroom 1
- **Maatschappelijke Dienstverlening aan thuiswonende ouderen**, geldstroom 2.
- **Het Stimuleringsfonds**, geldstroom 4

Ten aanzien van de tweede geldstroom attendeer ik op het punt van bezwaar wat DMO maakt. Ik stel voor dat we daar in ons College over van gedachten wisselen, zeker omdat we in de nabije toekomst met meerdere decentralisatie operaties te maken krijgen. Aan de ene kant moeten we in toenemende mate geldstromen loslaten, terwijl aan de andere kant de regie rol van ons als gemeente zware eisen aan sturing en monitoring stelt. Voor de portefeuille zorg speelt dat momenteel al waar het gaat om gemeentelijke verplichtingen in het kader van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid.

Bezwaarlijk

In veel mindere mate kan ik mij vinden in de gevraagde beslissingen die worden voorgesteld met betrekking tot het decentraliseren van de geldstroom WVG, geldstroom 3.

Ik wil dat hierna graag toelichten welke kanttekeningen ik plaats bij het decentraliseren van de bevoegdheden.

Wet Voorzieningen gehandicapten, (WVG), geldstroom 3.

Beslispunt 1 stelt dat er geen juridische belemmeringen zijn.

Gemeentebreed wordt met de WVG voldaan aan het landelijke protocol. In Amsterdam ligt het verstrekkingenniveau enigszins boven de wettelijke zorgplicht. Daarmee onderscheiden we als Amsterdam ons positief ten opzichte van andere (grote) steden. Dit voorzieningenniveau is stapsgewijs ingevoerd en door ons College en de Raad geaccordeerd.

Ons huidige College biedt in navolging van onze voorgangers binnen de WVG ook de garantie aan onze inwoners dat men ongeacht in welk stadsdeel men woont, aanspraak kan doen op hetzelfde voorzieningen aanbod. Met het decentraliseren van de bevoegdheden zoals de projectleiding voorstelt wordt dat gelijkheidsbeginsel voor alle bewoners van de gemeente Amsterdam doorbroken. Op dit punt vind ik dat ons College in de rapportage onvoldoende onderbouwing krijgt aangereikt. Ik stel voor dat we op dit punt nog om nadere uitwerking verzoeken. Zoals ik al meldde, in de Commissie van 18 december zal de rapportage worden besproken. Ons College heeft tijdens de bespreking van de nota Vraag en Aanbod, februari 2002 de raad toegezegd dat besluiten aangaande de WVG voorafgaand aan besluitvorming in ons College eerst in de Commissie Zorg besproken worden.

Bij de bespreking van de voortgang van de efficiencyverbetering van de WVG heb ik aan de leden van de Commissie al een eerste globale uiteenzetting gegeven van mijn vervolgvorstellen. Tijdens die bespreking kwam ook de operatie decentralisatie aan de orde. De leden van de commissie Zorg waren vrijwel unaniem in hun mening dat decentralisatie niet tot gevreesde versnippering van expertise mag leiden en evenmin tot een ongelijk niveau van aanspraken. Ook toen en vrijwel unaniem bepleitten de leden van de Commissie dat zij het wenselijk achten in een vroegtijdig stadium op plannen voor decentralisatie te kunnen reageren. Ik zal ook deze reactie naar de leden van de commissie voor Zorg sturen. Ik hoop dat we bij het bepalen van ons College standpunt de uitkomst van de bespreking van de Commissie Zorg kunnen betrekken. Ik zal er voor zorgen dat ons College zo snel mogelijk op de hoogte wordt gebracht van hetgeen daar over de rapportage is gezegd. In het verlengde hiervan stel ik voor dat we de rapportage niet alleen via het portefeuillehoudersoverleg (pho) Financiën laten lopen, maar ook op een pho voor zorg agenderen gelet de vakinhoudelijkheid en de directe gevolgen die er voor de burger uit kunnen voortvloeien. Ik zal u vervolgens ook zo snel mogelijk informeren over de uitkomst er van.

Beslispunt 2 stelt dat decentrale uitvoering van de WVG recht doet aan bestuurlijke beleidsuitspraken, zoals vastgelegd in Bestuursakkoord.

Ik herinner er aan dat ons College al begin 2002 besloten heeft, te werken aan een loket ontwikkeling voor de WVG en deze ook op decentraal niveau in te bedden. Met de 'efficiencyoperatie' (voorheen project 'Zorgloket') van de WVG die DMO in het verlengde hiervan in mijn opdracht al aan het uitvoeren is wordt daar mede vorm aan gegeven.

In het verlengde van de zorgloketimplementatie en efficiency operatie bereid ik een meer decentrale werkwijze van de uitvoering. Momenteel worden belangrijke stappen in die richting gezet.

Het heeft mij verbaasd dat over de WVG efficiency operatie in de rapportage weinig tot niets is terug te vinden. Dat doet geen recht aan de ontwikkeling die binnen de WVG gaande is. Nogmaals deze efficiency is met instemming van ons College gestart en met de voortgang hebben we ingestemd. Tevens is er een ombuigingtaakstelling van 2.1 miljoen euro aan verbonden. Ik stel voor dat de rapportage op dit punt wordt aangevuld.

Het overeind houden van afspraken die we als College maakten over de wenselijkheid om te decentraliseren (en die vastlegden in het kader van het Bestuursakkoord) gaat voorbij aan inmiddels dan wel op den duur te verwachten groeiend inzicht in kennis en mogelijkheden van technologische ontwikkeling. Het kostenplaatje is sindsdien ook verschoven. Met de huidige stand van automatisering is het financiële voordeel eerder te verwachten bij een vormgeving van centrale backoffice met gedecentraliseerde front office en dat het duurder is om backoffices op te knippen. De kosten van het werkapparaat worden na opsplitsing flink duurder. Dat is ook besproken tijdens de workshops en de stadsdelen deelden die mening en zagen niet direct mogelijkheden om zelf voor aanvullende financiering te zorgen.

Beslispunt 3: overdracht niet op korte termijn.

Het moge duidelijk zijn dat ik belang hecht aan noodzakelijke grote zorgvuldigheid. En het kost tijd om die te betrachten bij de uitwerking van de efficiency slag en de zorgloket ontwikkeling. Vandaar dat ik het mede om die reden onderschrijf om niet op korte termijn een besluit te nemen. Ik ben dan ook voorstander van het eerst afhandelen van de efficiency operatie en de andere stappen die ik in voorbereiding heb conform afspraken eerst af te ronden. Dat u mij in de gelegenheid stelt ook de taakstelling die ik op mij heb genomen mbt de ombuigingen uitvoer. Ik wil in dit verband ook wijzen op het Acamrapport van november 2003. Deze schrijft dat het wijs zou zijn wanneer DMO zich als trekker van de efficiencyoperatie 'ten minste drie jaar' niet van koers laat veranderen. Ik verzoek u mij in de gelegenheid te stellen, alvorens tot welke vorm van decentralisatie mbt de WVG ons College ook wil besluiten eerst dit traject af te laten ronden.

Beslispunt 4 stelt dat de Sociale Dienst en de Dienst Wonen nog niet geraadpleegd zijn.

Zoals gezegd: van beide diensten zijn inmiddels reacties binnen. Ik ga er van uit dat de projectleiding deze reacties verzameld en ons College informeert over de belangrijkste punten.

Beslispunt 5 en 6 stelt een overdrachtsorganisatie aangestuurd door de Bestuursdienst voor.

De Bestuursdienst wordt geacht meerwaarde te bieden en niet het werk uit handen te nemen, laat staan te doubleren. De gevraagde beslissing om een organisatie die door de BD aangestuurd wordt, in te stellen acht ik daar mee in strijd. Mogelijk dat de projectleiding heeft gemeend dat aangezien de bestuurlijke ophanging van de operatie decentralisatie bij de Bestuursdienst lag, ook de uitvoering vanuit de BD moet worden geregisseerd. Daar worden echter geen argumenten voor aangedragen. Zeker met de echo van Agenda 2006 als reactie op het rapport Visser-Goedhart is het extra geboden om het bestuur te adviseren niet een door de BD aangestuurde organisatie te installeren.

Ik heb mede gelet de uitspraken van het Acam-rapport van november 2003 als ook op grond van mijn eigen bevindingen geen aanleiding om te veronderstellen dat DMO niet in staat zou zijn om ambtelijk coördinerend trekker te zijn. Sterker ik ben van mening dat DMO beschikt over goed opgebouwde contacten in het veld, ruim voldoende en beschikbare expertise inzet. Het installeren van een uitvoeringsorganisatie werkt mijns inziens alleen maar vertragend in een traject wat al flink op dreef is. Ik zal zorgdragen dat de overlegvormen met de stadsdelen versterkt worden.

Beslispunt 7 benadrukt het belang van terugdringen van bureaucratie.

Gelet het feit dat ik vooralsnog geen voorstander ben van gehele decentralisatie volsta ik hier met te zeggen dat het om die reden niet opportuun is op dit moment hier lang bij stil te staan. En tevens verwijs ik naar hetgeen ik heb opgemerkt mbt geldstroom 2.

Beslispunt 8 stelt het functioneren van Stadsmobielaan de orde.

Met betrekking tot Stadsmobiel wil ik attenderen op het feit dat ons College in 2004 als gevolg van Europese regelgeving deze vorm van vervoer dient aan te besteden. Dat het vervoer een meer regionale tendens vertoont, dit is ook wenselijk met het oog op kostenapparaat. Hoe dan ook streef ik naar en kwalitatief goed openbaar vervoer. Met het bovenregionale vervoer vergt afstemming nog wel onze aandacht en inspanning. Het lijkt me raadzaam deze ontwikkeling ook te betrekken bij de analyse of beoordeling van ons collectieve openbaar vervoer.

Ik wijs er ten overvloed ook op dat zowel de Ombudsman als het tweede Acam-rapport melden dat het aantal klachten mbt Stadsmobiel stabiel zijn, percentueel laag als men beseft over welk volume het gaat. De klachten vertoonden het afgelopen jaar zelfs een daling, met de laatste maanden een hele lichte stijging.

Ten slotte zou ik de ontwikkelingen met betrekking tot de wet maatschappelijke zorg, inmiddels Wet op de Maatschappelijke Participatie (Womp) onder uw aandacht willen brengen. Deze 'voorzieningswet' zal naar verwachting in 2006 geëffectueerd worden. Deze nieuwe wet brengt een aantal consequenties met zich mee: een aantal taken van de AWBZ zal

gemeenten worden verschoven; de WVG er mogelijk in totaliteit in opgenomen. Daarbij komt dat de Wet op de Collectieve Preventie Volksgezondheid gemeenten verplicht tot een stevige regierol. Het is gelet de raakvlakken met de WVG van groot belang dat we de ontwikkeling ervan betrekken bij de voortgang van deze operatie. Mijn portefeuille zorg diende als pilot voor de operatie decentralisatie. Niet alleen de geldstromen DMO mgz zijn nu tegen het licht gehouden. Ook aan de rapportage over de operatie decentralisatie met betrekking tot de geldstromen bij de GGD wordt momenteel hard gewerkt. Ik zou het van een tamelijk verkokerde werkwijze vinden getuigen wanneer we de geldstromen geïsoleerd overdragen, zeker wanneer het in de lijn der verwachting ligt dat in een aantal gevallen afstemming relevant is. Ik acht het van belang dat we een eendoordeel vellen wanneer we een completer beeld hebben. Ik bepleit een planning in deze zodat we de besluitvorming gecoördineerd in ieder geval voor Zorg als geheel kunnen realiseren. Om een voorbeeld van dat laatste te geven: zo zal binnen de WVG voor complexe cliënten, zoals dat zeker kan gelden voor kinderen (in de groei) met een handicap, specifiek maatwerk en daarmee gedetailleerd casemanagement noodzakelijk zijn en blijven. Het kan raadzaam zijn om het casemanagement dan wel de behandeling van aanvragen voor deze groep in afstemming tussen WVG loket en Ouder Kind Centrum (OKC), dan wel ander jeugdzorgloket te realiseren. Het 'geïsoleerd' overdragen van de WVG bevoegdheden zou een te beperkte scoop kunnen hebben. Het lijkt me niet onverstandig om ook andere te decentraliseren geldstromen, zoals die met betrekking tot wonen en welzijn in een totaal beeld te kunnen betrekken. Deze zijn tot nog toe niet in beeld in deze rapportage en ik vind dat een gemis.

Er zijn een aantal punten die ik in ieder geval wil hebben uitgezocht. Ik stel voor dat ik een notitie door mijn ambtenaren laat voorbereiden. Ik acht het van belang deze notitie te bespreken alvorens we overgaan tot definitieve besluitvorming met betrekking tot de rapportage met beslispunten. De meest belangrijke punten heb ik hierna in vraagvorm geformuleerd:

1. Welke effecten heeft welke vorm van decentralisatie op het principe van gelijkheid?
2. Wat zijn de consequenties voor de rechtsposities van cliënten?
3. Er is een centrale klachtenregistratie geïnitieerd, in hoeverre blijft dat mogelijk?
4. Wat is het standpunt van de cliënten- en patiënten organisaties en hoe verhoudt zich dat tot de rapportage?
5. Wat is het standpunt van de stadsdelen mbt de diverse voorgestelde scenario's dan wel met betrekking tot de plannen die in relatie tot de efficiency operatie (al) worden uitgewerkt en voorbereid?
6. In hoeverre vertraagt decentralisatie reeds lopende ontwikkelingen waarbij een deel van de indicaties reeds versneld, deels achteraf en dus zonder tussenkomst van een loket worden uitgevoerd?
7. In hoeverre dienen we rekening te houden met de ontwikkeling rond de Womp

8. In hoeverre is er sprake van voldoende politiek draagvlak voor decentralisatie volgens scenario 4?

De projectleiding schrijft in de rapportage dat de stadsdelen op ambtelijk niveau aangaven dat op termijn doorgroei naar scenario 4 wenselijk zou zijn. De projectleiding heeft dat, zo lijkt het, opgeschreven op een manier waarmee de indruk wordt gewekt dat het voor stadsdelen scenario 4 is of niets. Deze indruk is niet correct. Deelnemende ambtenaren van DMO en BD hebben mij geïnformeerd dat de ambtelijke inbreng van de stadsdelen ruimer geformuleerd is. Die inbreng is niet terug te vinden in de rapportage.

In mijn opdracht heeft DMO ten behoeve van de efficiencyoperatie een analyse van de keten gemaakt en de ketenregie ook daadwerkelijk ter hand genomen, (zie jaarverslag Ombudsman 2002). Een belangrijk kritiekpunt van het Acamrapport is daarmee ondervangen. Een tweede Acam rapportage over de voortgang, (in november 2003 beschikbaar gekomen), maakt daar ook melding van. Hoewel de projectleiding op het moment van schrijven van de rapportage daar nog niet over kon beschikken, is het wel mondeling en door DMO in haar reactie ook schriftelijk gemeld. In de rapportage is daar niets van terug te vinden. Ik stel voor dat we deze aanvullende informatie bij het vervolg van de besluitvorming betrekken. Ik hoop vooral dat ik met mijn bijdrage de besluitvorming in ons College een stevige kwaliteitsimpuls heb kunnen geven.

Hoogachtend,

J.M. Belliot
wethouder Zorg